

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se, blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Bojkotiranje.

Klerikalci se kar ne morejo potolažiti, da pri deželnozborskih volitvah niso dosegli tistega uspeha, ki so ga trdno pričakovali, da se jim ni posrečilo, dobiti absolutno večino v deželnem zboru. To jih grize, saj so imeli že vse pripravljeno, kako bodo z deželnim denarjem svoji bankerotni organizaciji pomagali na noge, kako bodo z deželnim denarjem zidali in vzdrževali škofove zavode v Šent Vidu, in kako bodo njihovih voditelji sami sebi »pomagali« z deželnim denarjem. Vsi ti na črti pa so razpadli v nič, vsi ti naklepi so se izjalovili, ker vzlic temu, da so se idrijski socialni demokratje klerikalcem prodali, je vendar zagotovljeno, da bodo klerikalci tudi prihodnjih šest let jedli v deželnem zboru trdi in netečni kruh brezplodne opozicije.

Naravno je, da bi se klerikalci zaradi tega radi maščevali mestom sploh, ki se ne dajo vpreči v jarem klerikalizma, in specialno trgovcem in obrtnikom, ki vzlic vsemu nečuvnemu duhovniškemu hujskanju stoje zvesto in neustrašeno na braniku narodnih in naprednih načel. To hočejo klerikalci doseči z bojkotiranjem mest sploh in naprednih trgovcev in obrtnikov posebe.

Recept ni nov. Klerikalci še nikdar niso poskusili nasprotnika prepričati z argumenti in mu svoje poštene namene dokazati z dejanji. Dobro vedo, da njihovi argumenti nikogar ne morejo prepričati, in da ne morejo navesti nobenega dejanja, ki bi zanje govorilo. Zato pa je od nekdanj bilo njihovo vodilo: Kdor ni z nami, tega ubijemo. Tega so se vedno držali. V prejšnjih časih so tistim, ki niso bili z njimi, na natezalnicah lomili kosti in jih žive sežigali, dandanes, ko tega več ne morejo, pa jim trgajo čast in poštenje ter jih materijalno uničujejo.

Le poglejmo malo po deželi, in hitro opazimo, koliko poštenih rodbin so klerikalci s konsumnimi društvi uničili, koliko vrlim obrtnikom so že odjedli kruh, samo da se jim maščujejo.

Zdaj oznanjajo v svojih listih in na svojih shodih bojkotiranje mest, in sicer sistematično bojkotiranje. In s kako jezuvitsko prekanjenostjo napeljavajo vodo na svoj mlin. Škof bojkotira v svojih pastirskih listih kar odkrito politične nasprotnike, ker je kot člen gospodske zbornice deležen imunitete in je nemogoče, ga postaviti pred sodišče. Klerikalni listi škofa ne morejo posnemati, ker se boje kazenskega zakona, vrh tega pa bi direktno hujskanje ne izdalo dosti. Zato pa so si izmislili drug načrt. Predstavljajo se kot preganjana nedolžnost, češ, liberalci bojkotirajo klerikalce, zato se morajo klerikalci braniti z istim orožjem in bojkotirati liberalce.

Na ta način hočejo klerikalci v ljudstvu obuditi mnenje, kakor da meščanstvo res bojkotira vsacega klerikalca in ljudstvo hočejo tako zapeljati, da bi začelo gospodarski boj zoper mesta in da bi se izogibalo vseh trgovcev in obrtnikov, ki ne trobijo v klerikalni rog. Vsakdo, kdor živi v deželi, ve dobro, da temu ni tako. Ravno slovenski liberalci stojimo na stališču, da se politični boj naj ne zanaša na gospodarsko polje in se tega tudi skrbno izogibamo. Ako bi mi hoteli politične nasprotnike gospodarski bojkotirati, bi bila n. pr. ljubljanska okolica, ki živi izključno le od mesta, preklicano kmalu izstradana, in bi klerikalni obrtniki ljubljanski — veliko jih itak ni in kaj prida tudi niso — kmalu prav tanko piskali. Liberalci pa se nismo nikdar hoteli poslužiti bojkota kot orožja v političnem boju, v tem oziru smo še veliko preveč obzirni, kajti to je pač naravno, da vsaka stranka najprej svoje ljudi podpira, in bi v tem oziru bilo želeto, da bi liberalno meščanstvo odločneje se ravnalo po izgledu klerikalcev. Klerikalci ne da liberalcu niti vinarja zaslužiti. Najbolje je to pokazal škof pri šentviških zavodih, vidi se to tudi pri konsumnih društvih in drugih klerikalnih napravah, vidi se to pri vsakem posameznem klerikalcu. Kleri-

kalci se držijo samo svojih ljudij, rajši preplača vsako stvar, samo da bi liberalcu ne dal kaj zasluzka. Posebno se v tem oziru odlikuje duhovščina. Posvetni klerikalci vedo, da v gospodarskem življenju ne gre, igrati se z ognjem, duhovnik pa je krut, brezobziren in maščevalen ter skuša tudi najneznatnejšega nasprotnika vsaj materialno oškoditi, ker ga že ne more ubiti kakor živinče.

Mestom kot takim se pač ni treba posebno bati klerikalnega bojkota, iz tega preprostega razloga ne, ker se bojkot ne da izvršiti. Mesta so in ostanejo središča vse trgovine in obrtnosti. Gotovo pa je, da bodo posamični trgovci in obrtniki vsled duhovniškega hujskanja imeli škodo in je zato dolžnost vseh naprednih krogov, da skušajo to po duhovniški hudobiji škodo poravnati s tem, da jih podpirajo. Druzega sredstva zoper klerikalno bojkotiranje ni, kakor da se napredno meščanstvo tesno oklene naprednih trgovcev in obrtnikov in da mestne občine poskrbe, kar treba za paraliziranje bojkota od strani kmetijskega ljudstva. Sicer je obžalovanja vredno, da zanašajo klerikalci politično nasprotje na gospodarsko polje, ali ker se je to že zgodilo, se morajo mesta pripraviti na energično obrambo. V tem oziru končujemo s »Slovencem«: Kaj je tu naša dolžnost, si vsakdo lahko sam misli. Treba je zlu odpomoči pri korenini. Treba je, pametno varovati naše ljudi. To storimo, ako si dobro ogledamo tvrdke, ki so naše, in ki niso naše. —

V Ljubljani, 16. oktobra.

Državni zbor.

Dunajski listi poročajo, da bo imel državni zbor ta teden le eno sejo in sicer samo v četrtek. Po tej seji povabi predsednik posamezne stranke k sebi, da se domeni z načelniki o programu dela. Pri tej priliki pride tudi na razgovor predlog,

da naj se budgetna debata koliko možno skrajša, čemur ugovarja mnogo strank. Čehi hočejo sklicati na razgovor načelnike bivše desnice. Namen razgovoru je, ustanoviti bivšo desnico z malimi izpremenami iznova. V bodoče se bodo vršile seje vsak torek in petek, da bo mogel budgetni odsek dovršiti svoje delo. Nemci zahtevajo še vedno, da bodi prvi podpredsednik nemški nacionalc. Tudi to vprašanje se bo moralo rešiti v prvih sejah.

Jastrebi prihajajo.

Francija pometa in smeti leté na avstrijska tla. Protirepublikanske kongregacije, središča zarot proti francoski ustavi, zapuščajo Francijo, ker jim ondi po novem kongregacijskem zakonu ne bo možno več kupičiti bogastva in razširjati reakcije. Celó Švica jim zapira svoje meje, Španija in Italija sta se zabarikadirali proti jezuitski kugi, toda Avstrija jih sprejema z odprtimi vrati. Da, celo vabi jih in bigotni aristokrati jim ponujajo svoje grajščine. Za nobeno vzvišenejšo svrhu, za umetnost in vedo, za sirote, reveže, invalide, nimajo odprtih žepov ti klerikalni plemenitaži, ali za francoske zarotnike in reakcionarce se umikajo iz najlepših gradov. In tako prihajajo ti beloglavi jastrebi v velikih jatah na avstrijska tla, da oglodajo še avstrijske dežele do kosti. Vlada, ki je v pesti klerikalcev, se ne upa ugovarjati, saj je docela brez energije, kadar se gre proti Rimu. Toda pravi zastopniki narodov se bodo morali oglasiti tem glasneje, saj je bede že danes preveč in torej francoskih kobilic in samogoltnih ujed ne potrebujemo.

Bülow odstopi?

Nemški kancelar Bülow baje odstopi, ker se je zavezal z agrarci tako, da v parlamentu cesarjeve politike ne bo mogel več odločno zastopati. Z drugimi besedami: Bülow se ne strinja s cesarjem, zato bo moral odstopiti. Novi carinski tarif je baje glavni povod razkola med kancelarjem in cesarjem, ki je sam sebi kancelar. Viljem ne trpi drugega mnenja; zato je padel Bismarck in pade Bülow.

LISTEK.

Po Rusiji.

(Popotne črtice. Spisal G. S.)

(Dalje.)

Drugi dan seznanil sem se na krovu s človekom, ki je poznal nekaj Čehov, nastavljenih po Volgi v manufakturnih zavodih. Sodel je o njih, da so »horóšije ljudi«. Nekoliko tovaren na Volgi je v rokah znanih mu Nemcev in Francozov, ki pa v obče niso priljubljeni, ker se ruskim razmeram ne prilagodijo. Tako uporabljajo francoski tovarnar še po drugem letu tolmača. Od Tveri pre se vozijo po Volgi večji parniki, od Rybinska naprej že plavajo najtežje ladije. Srečavali smo jako čisto navzgor plavajoče parnike. Pozdravljali so se z našim z opetovanimi kratkimi žvižgi. Globoko so se ladije pogrezale in težko sopihale navzgor. Po zimi prestaje živahni promet po Volgi. Pet in pol meseca pokriva reko ledena skorja. Volga je glavna žla prometa evropske Rusije. Trije kanali čez Višnjij Voločok, Tihan in Marijini vežejo Volgo s Petrogradom, kanal nadvojvode Virtenberškega z Dvino, Volga-Moskva-kanal je najkrajša pot med

Petrogradom in Moskvo. Približno 25.000 ladij se vozi vsako leto po Volgi in prevažata tovore v ceni 125 milijonov rubljev. Velike pomembe je tudi ribolovstvo, posebno pod Simbirskom; najboljša riba je »sterlet«. Največ tovaren in zavodov sem srečal do Nižnjega. Dotod procveta posebno obrtništvo in manufakturno delo.

Proti osmi uri zvečer približevali smo se Nižnjemu Novgorodu. Nikdar ne pozabim krasnega razgleda na mesto, živopisano razpoloženo na obronku in v vznožju griča, ležečega med Volgo in Oko, ki se na tem mestu stekajo; na pristanišču je mrgolelo različnih bark, ladij, parnikov in čolnov, tako da je priplaval naš parnik, neprestano žvižgajoč. Izstopivšega na suho, me je obkolila takoj množica ruskih in tatarskih izvoščkov in nosačev, ki so se glasno in vsiljivo ponujali in hoteli iztrgati iz rok prtljago mojemu nosaču. Dasi sem jih zavrnil, so me vendar spremljali do bližnjega hotela in vedno kaj šepetavali mojemu nosaču na uho. Na prvi pogled opazil sem južni značaj prebivalstva, razlikujočega se po svoji živahnosti govora in kretnji ljudij, katere sem srečaval do Nižnjega. Čuvša, da sem Slovan, povedala sta mi, da sta tudi Ciril in Metodij pisala »na slavjanskem jeziku«. To se mi je na

Ruskem večkrat prigodilo, da so priprosti ljudje, slišavši, da sem Slovan (Slavjanin), preskočili na »drevnij slavjanski jazik«, t. j. starorusščino, ki je ruski cerkveni jezik, in ugibali, da sem tudi jaz takov »drevnij Slavjanin«.

»Vostočnij Bazar« leži precej visoko na griču v gornjem mestu »Verhnij Bazar«. Proti vzhodu moli terasa, pod katero leži precej strmo spodnje mesto. »Nižnij Bazar« je spojen z gornjim delom po vijugastih kesninah in elevatorjih; dalje vidiš Oko, po kateri se premika nebroj električnih lučic. Dve črni progji, t. j. dva mosta vedeta na črni polotok, ki ga tvori Oka in Volga pri stoku, prostor slavne »Jarmarke« (sejmišče). Čez most šviga tu pa tam električni tramvaj. Mimo gornjega in dolnjega mesta, Oke in Jarmarke, teče na desni roki široka Volga. Temne sence z lučicami plavajo gor in dol. Slišijo se signali. Na terasi pa igra precej slaba (po številu) godba dunajske komade; tudi »Tannhäuserova ouvertura« je zadonela. Zdelo se mi je, da se zanemarjajo domače skladbe.

Drugo jutro napotil sem se na pozorišče svetovnoznanega sejma (»jarmarki«), ki se začne 15. julija in traja do 25. avgusta. Ta čas se tukaj zbirajo narodi iz

vse Rusije. Pa tudi Kitajci, Perzijanci in Indijci se udeležujejo sejma. Sejmišče zavzema velikanski prostor in predstavlja pravzaprav mesto prodajalnic in skladišč. Mnogo popolnoma ravnih ulic se križa navpično. Po njih stoje kamenito eno- in dvonadstropne hiše za blago, ki so erarjeva lastnina, in se dajejo trgovcem v najem, za kar dobiva erar vsako leto okoli 500.000 rubljev najemnine. Razsvetljava je električna. Posebnost te »jarmarke« je, da se blago ne ponuja po vzorcih, temveč da leži na licu mesta in se lahko vsestranski ogleduje. Vrednost na sejmišču razloženega blaga znaša 165—200 milijonov rubljev, prodaje se za 150—185 milijonov. Od prostega zemeljskega pridelka do najfinejših proizvodov razkošja je vse mogoče dobiti. Do 400.000 ljudij obiskuje semenj.

Ko sem hodil po sejmišču v sredi junija, bile so prodajalnice zaprte, pa velikanski skladi blaga so ležali s plahkami pokriti tuintam po tleh. Po voglih sem čital napise: »Kuriti strogo vospreščajeta«. (Kadenje je strogo prepovedano). Nižnij Novgorod, stolica jednako imenovane gubernije, sedež škofa, šteje 98.000 prebivalcev jako mešane narodnosti. Med njimi je spoznati lahko kazanske Tatare po mongolskem tipu in posebni noši. Nižnij ima

Vojna v Južni Afriki.

Angleži so začeli postopati divjaški. Sedaj streljajo že burske komandante. V svoji besnosti, da vsemu burskemu narodu ne morejo zadati smrtonosnega udarca, se maščujejo krvavo nad posameznikom. Ne zažalo jim več prognanstvo in ječa, s smrtjo so poplačani junaški Buri za svojo ljubezen do domovine in za svojo požrtvovalno obrambo domače zemlje. Kitchener je kar zapored potrdil dvoje smrtnih obsodb, vsled česar je bil ustreljen poveljnik Lotter in bo usmrčen njegov poročnik Schömann. Kitchener pač misli, da ostraši in ukroti Bure s tako neusmiljenostjo, toda Buri bodo začeli povračati Angležem milo za drago, in potem se more pripetiti, da zaide še marsikak angleški general pred cevi burskih pušk! Kitchener je zadnje dni obsodil celo vrsto Burov v dosmrtno ječo. Poveljnik Scheepers je res ujet ter je sedaj v Matjesfonteinu bolan vsled zelo opasne vnetja črev. Angleži so ujeli njegov voz, ki se je mogel pomikati z bolnikom seveda le prav počasi. Sicer bi ga gotovo ne bili dobili. Iz Dundeeja poročajo, da imajo zadnje čase v Južni Afriki hudo deževje. Angleške zveze so zato pretrgane, Buri so se razkropili in ušli iz vseh stisk. Botha je svoj oddelek zopet pomnožil. Hans Botha je dobil blizu Standertona 40 novih bojnikov ter jih poslal bratu nadpoveljniku. Dne 5. t. m. se je vršil pri Komatiipoortu boj, v katerem so Angleži bežali celo na portugalsko ozemlje, kjer so bili prijati. Angleški vojni urad pošlje iz Irske in iz Indije nov večji oddelek na bojišče.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 15. oktobra.

Seji je predsedoval župan Hribar, ki je med drugim naznanil, da je dvorni svetnik Dralka daroval mestni knjižnici mnogo knjig, švedski pesnik Znojlski pa svoje krasno novo književno delo.

V upravni odbor mestne hranilnice so bili po poročilu obč. svet. dra. Stareta izvoljeni, in sicer za dobo treh let iz obč. sveta gg. dr. Kušar, Lenče, Mally, Plantan, dr. Požar, Svetek, Trdina, Trnkoczy, Velkavrh in Žužek, iz meščanstva pa gg. Vinko Borštner, Alojzij Lilleg, Martin Malenšek, Vaso Petrisić, Julij Polec, Viktor Rohrman, Fran Terček, Fran Tertnik, Srečko Urbanc in Jakob Zabukovec.

V zadevi pritožbe A. Dzimskega in tovarišev proti veljavnosti letošnjih dopolnilnih volitev v obč. svet je poročal obč. svet. dr. Stare. Sklenilo se je naročiti mestnemu pravnemu zastopniku odvetniku dru. Mundi, da pravočasno vloži protispis.

Poročilo o škontraciji mestne blagajne, izvršeni dne 14. septembra, se je vzelo na znanje. (Poročevalec obč. svet. Svetek.)

Obč. svet. dr. Stare je poročal o

velik pomen kot trgovsko mesto. Trguje posebno z moko, železom, soljo in nafto, drugače pa je tudi tovarniško mesto. Oka je narodna meja.

Prebivalstvo ob Volgi do Oke so Rusi, nižje živijo poleg slednjih finska in tartarska plemena (Mordvini, Čeremisi, Čuvaši, Tartari, Votjaki, Baškirci), pri katerih so se ohranili noša, šege, običaji in deloma tudi vera.

Parnik, na katerem sem sedel v Nižnjem, bil je dosti večji od prejšnjega. Za potnike I. in II. razreda je bil skupen hodnik okoli ladje. Občinstvo III. in IV. razreda je bilo pomeščano v spodnjih prostorih. Površje je bilo samo za uslužbenca. Parnik je bil prenapolnjen. Trojica pasażirjev je imela pravico do 1 kajute, dočim so bile za posameznike skupna moška in ženska spalnica. Ker se nisem oglasil za svoj prostor pravočasno, nisem dobil mesta nikjer in sem prenočeval ležeč s skrčenimi nogami — na divanu v obédnici. Opazil sem tudi za turiste nenavadno elegantnost v toaletah. Poleg obednice (»stolovaja«) I. razreda je bila čitalnica z glasovirjem in malo knjižnico, iz katere so se izposajale potnikom knjige. Na zadnjem koncu parnika je poslušala večja družba potnikov zvečer Chopinove valčke in poloneze, ktere je igrala ruska »krasavica« (krasotica) v bližnjem salonu. Večina mnogobrojnih

ponudbi Fr. Čudna, s katero ponuja ta za stavišče ob Dalmatinovih ulicah po 20 kron, in o ponudbi Jos. Pogačnika, s katero ta ponuja po 20 kron za stavišče na mestu nekdanje civilne bolnice. Obe ponudbi sta bili sprejeti. Umeje se ob sebi, da bodeta oba kupca morala ta svet kmalu zazidati, če hočeta biti še deležna davčne olajšave.

Prošnja požarnih čuvajev A. Lukežiča in B. Svetla za prispevek k nabavi kuriva se je odklonila in istokotlo prošnja najemnika mestne kopeli v Kolizeji Jerneja Matevžeta za popust 200 K od najemščine 600 K. (Poročevalec obč. svet. dr. Požar.)

Prošnja društva za napravo in vzdrževanje dijaškega doma na dunajski višji gospodarski šoli za podporo se je po poročilu obč. svet. Trdine odklonila.

O prizivu Jerneja Jeleniča, posestnika na Stari poti, proti odloku mestnega magistrata, s katerim se je Jeleniču prepovedalo, napraviti žično ograjo na njegovem svetu na Zaloški cesti, je poročal obč. svet. dr. Požar. Magistrat je napravo ograje zabranil, ker bi ista ne stala v regulačni črti in se bo moral Jelenič umakniti. Sklenilo se je ugoditi pritožniku in dovoliti, da svoj svet zagradi z žično ograjo s pogojem, da lastnik, če bi bilo treba ograjo odstraniti ali premestiti, ne bo zahteval nobene odškodnine.

O prošnji mestnega tlakarja Tomaža Starine za zvišanje jednotne cene za tlakovanje z okroglim kamenjem je poročal obč. svet. dr. Stare, ker tlakar Starina kamenja ne more več dobivati iz Save, ampak ga mora dovažati od drugod, se mu je cena za tlakovanje zvišala na 2 K 40 h.

Po poročilu istega poročevalca se je sklenilo, preložiti mestno skladišče iz Dalmatinovih ulic v mestno jamo in se je izdalo stavbeno dovoljenje.

Po poročilu obč. svet. Šubica se je za novo III. mestno petrazrednico dovolila redna dotacija 351 K in izredna dotacija 200 K in se je vrtnarici Karolini Zehrer zvišala renumeracija od novega leta začeni na mesečnih 40 K.

Za nakup posod, rastlin in drugih potrebščin za mestne nasade se je po poročilu obč. svet. dr. Požarja dovolil izredni kredit 255 K.

Po poročilu obč. svet. Šubica se je sklenilo, zgraditi malo hišico nad vodom v vodovodni rezervoir v poturnski graščini. Ta hišica je potrebna, ker aparat v rezervoirju, ki naznanja višino vode, ne funkcionira. Zdaj se mora voda z drogom meriti, kar ni dobro za vodo in tudi nevarno za dotičnega človeka. Dovolilo se je 700 K za napravo zahtevane hišice.

Župan je potem pretrgal javno sejo in se je vršila tajna seja, v kateri se je sklepalo o podaljšanju užitninskega zakupa.

Ko se je zopet otvorila javna seja, poročal je občinski svetnik gospod Šubica

pasážirjev se je vozila na »daču« (letovišče) v »drevnju« (na kmete) ob Volgi, nekateri na Kavkaz, da, celo v Krim. Mnogim pa nadomešča letovišče voznja po Volgi. Umevno: Komfort odgovarja najpeditnejšim zahtevam. Parnik se ostavlja vsak dan v večjih pristaniščih na več ur, tako, da potnik ne prezre nobene znamenitosti ob Volgi.

Sploh prodajajo na vsakem večjem pristanišču najnovejše časopise, razglednice, »putjevoditelje«, razne ruske knjige in prevode. Čitaje »Krejcerovo sonato«, opazoval sem, da je ruska izdaja jako krajšana v primeru z nemškim prevodom, katerega sem prečital v Avstriji. Znano je, da se tiskajo umotvori, katerih ruska cenzura ne dopušča tiskati, posebno v Lipskem, kjer je n. pr. izšla posebna knjižica Puškinovih del, katerih v Rusiji niso smeli sprejeti med njegove zbrane spise.

Dopoludne obstali smo v Kazani. Na pristanu čakala nas je tolpa tartarskih prodajalcev, ki je prihitela nadlegovat vsakega potnika posebej, ponujajoč nože, rute, fese, kamižole in drugo blago na prodaj. Tartar pristopivši mi je ponudil »kindžal« (bodalo) za tri rublje; jaz sem odkimal. Zniževal je polagoma ceno, ne da bi se jaz vtikal. Ko je končno došel do 70 kopejek, kupil sem ga.

o magistratovem dopisu glede investovane glavnice za mestno elektrarno. Mestna elektrarna je v glavnih potezah dovršena in direktorij zamore torej poročati o končnem obračunu tega orjaškega podjetja. Kakor znano je bilo s početka osnovano na dokaj ožji podlagi, nego jo ima danes. Prvotni proračun se je glasil na 827.200 kron. Pozneje pa so se začeli oglašati »lokalni patrijotje« ter so zahtevali za svoje okraje sprememb, ki so izdatno predrugačile prvotni projekt. Namesto vidnih prevodnikov položili so se v raznih ulicah dragi podzemski kabliji; obločnic in žarnic za javno razsvetljavo se je izdatno pomnožilo, ves Vodmat se je priklopil električni mreži in dobil svojo električno luč. Vsa ta in še druga razširjevanja pa so seveda primerno zvišala investični kapital mestne elektrarne, ki je znašal koncem sept. leta 1901, 1.392.387 kron in 83 h. V pokritje teh izdatkov najelo se je pri kranjski hranilnici 1.227.200 kron, a v popolno pokritje vseh stroškov je treba še 170.000 kron. Po nasvetu referenta je sklenil občinski svet, da se ta svota vzame iz prihrankov onega posojila, katero je obč. svet v svoji seji dne 26. januarja 1899 sklenil najeti za razne javne naprave v znesku 1.600.000 kron in se deželni zbor naprosi, da izreče za to svoje privoljenje. Pri tej priliki omenil je župan, da je zanimanje za elektrarno vedno večje in da dohaja mnogo prošenj za nove instalacije. Težko breme za elektrarno pa je ogromen davek; za tekoče leto predpisalo se jej je 15.000 kron davka. Seveda se je proti tej odmeri vložil priziv, ki pa še ni rešen.

Končno je obč. svet. Senekovič poročal o prošnji 125 prebivalcev iz okolice Resljeve ceste, naj bi občinski svet sklenil stopiti v dogovor z družbo Siemens & Halske glede zgradbe 0,9 km dolge proge električne cestne železnice od južnega kolodvora po Resljevi cesti do cesarja Jožefa trga. Mestna občina sicer v smislu pogodbe od družbe ne more zahtevati zgradbe nove proge, dokler čisti dobiček sedaj v obratu stoječih prog ne doseže 5% investičnega kapitala; ker pa bi bila progna po Resljevi cesti zares važna, pričakovati je, da bi se podjetništvu tudi dobro izplačala in da se torej podjetništvo samo odloči za gradnjo te proge. Sklenilo se je soglasno, da se prošnja s priporočilom odstopi družbi Siemens & Halske v uvaževanje.

Ker je bil s tem dnevni red končan, zaključil je župan ob sedmih zvečer javno sejo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. oktobra.

— **Nune v loškem samostanu** imajo ravno sedaj med svojimi učenkami epidemično bolezen. Sedaj leži, če smo prav poučeni, deset otrok v postelji, ter trpi grozne muke. Bolezen se kaže v tem, da prično noge otekati, v oteklini se pa čuti bolečina, kakor bi človeka deset britev rezalo. Ta putiki podobna bolezen grasira že od nekdanj v loškem nunskem samostanu, letos pa je naravnost domača postala, prav kakor da bi se več odpraviti ne dala. Vprašamo javno oblast, biline bilo umestno, da bi se pričela za Loško nune malo zanimati, kakor se mi zanimamo za nje? Prosimo malo energije, ker se je vsekako bati, da se epidemija ne razširi s kloštra po mestu, kar bi bilo obžalovati, ker tudi loškim klerikalcem ne privoščimo, da bi se jim vodile britve po nogah!

— **Glas modrega moža.** V nedeljo so imeli klerikalci v Kamniku shod. Seveda je bil ta shod sijajen, kakor so sploh vsi klerikalni shodi. Koliko je bilo udeležnikov, tega »Slovenec« sicer ne pove, ali iz njegovih namigavanj se da to vendar približno izračunati, da jih je moglo biti kacij 50. Na shodu je govoril poslanec Pogačnik. Kar je on povedal, je tako brezpomembno, da se ne izplača, izgubiti radi tega le jedno samo besedo. Vse drugače se je obnesel homski fajmošter Bernik. To je mož, ki še slovečega gorjanskega Ažmana prekaša, in Ažman je vendar notorično bistra glava, ki sliši celo travo rasti in bolhe kašljati. Ta Bernik,

ki je doslej živel kakor teliček na paši, je menda prišel do spoznanja, da je rojen za kaj boljšega, kakor da na kmetih piščance obira in kmete farba. Njegov govor se čita kakor kak kandidatni govor. Liberalce je seveda obdelaval, kar se je dalo. In kako popularno zna mož govoriti, kako poetične so njegove prisprodebe! Liberalci grabijo ljudstvu blagor izpod nog, ali našlo se je dovolj neustrašenih mož, kateri so to zaničljivo preperelo slamo pograbili z drugimi grabljami in pokidali tja, kamor spada, na — gnoj. — Tako je govoril fajmošter Bernik. In mož ni bil morda pijan, ampak trezen, v kolikor more kak kmetski fajmošter sploh trezen biti. Seveda je tudi oznanjal pogin napredne stranke, češ, da je liberalizem obnošena in zavržena moda. Te neumnosti mu ni zameriti. Kdo more tudi zahtevati od take reve, naj bi vedela, kaj se po svetu godi in kako se je liberalizem s podvojeno silo lotil boja zoper klerikalstvo, in kako velikanski so njegovi uspehi po vsem svetu! Bernik je tudi trdil, da napredna slovenska stranka pobija vse, kar je poštemu Slovincu ponos, čast, sreča in tolažba. Vsakdo ve, da pobija napredna stranka samo podivjane duhovnike, samo tisto klico, ki hoče vse potisniti pod farovski podplat in igra v našem narodu isto ulogo, kakor uš v kožuho. Če misli fajmošter Bernik, da so tisti duhovniki, ki ljudstvo odirajo in vse razdejavajo, kar je dobrega v deželi, čast, sreča in tolažba Slovencev, potem zasluži, da postane nemudoma kanonik.

— **Klerikalne sleparije na Gorenjskem.** V radovljiškem kraju obstoji nekje konsumno društvo, kjer so se zgodile že najneverjetnejše stvari. Celo strupeno »vino« se je tam prodajalo. Okrajno glavarstvo in tudi sodišče sta imeli že večkrat opraviti s tem katoliškim društvom, a vse kazni niso ničesar pomagale. Klerikalec je pač nepoboljšljiv. Zdaj smo izvedeli, da prodaja to društvo klerikalnim trgovcem, ki niso člani društva, vsakovrstnega blaga, a ti ga potem v svojih prodajalnah za višje cene prodajajo. Po zakonu je to popolnoma nedopustno in kaznivo. Ob nedeljah prodajajo ti klerikalni trgovci svoje blago tudi ob prepovedanem času in sicer na ta način, da spuščajo ljudi skozi vežo v prodajalno. Kaj žandarmerija tega ne vidi in okrajno glavarstvo o tem ničesar ne ve?

— **Lepa socialna demokracija,** bi mogli vsklikniti, ako bi hoteli celo stranko soditi po njenem voditelju gosp. Etbinu Kristanu. Ta je zdaj začel igrati že tako čudno ulogo, da mu zamore samo tisti še kaj verjeti, ki je slep na obe očesi in gluha na obe ušesi. Na Kranjskem, kjer imamo boj za duševno in politično svobodo, izganja iz socialnih demokratov hudiča svobodomiselnosti ter jih podi pod klerikalni plašč, na Primorskem, kjer se gre boj v prvi vrsti za narodnost, pa izganja narodno zavednost in goni slovenske socialne demokrate v laški tabor. V nedeljo je imel Kristan v Pevmi pri Gorici shod. Govoril je o preskrbljenju delavcev, pa tudi pri tej priliki ni zamudil zasmehovati slovenstvo in se je norčeval iz slovenskih napisov, češ, »ni treba gledati na to, da imajo Slovenci v Gorici slovenske napise, marveč je treba le preskrbeti si kruha«. Kaj imajo slovenski napisi opraviti s preskrbljenjem delavcev? Ali so delavci sploh že kdaj kaj storili za slovenske napise? Ta slučaj zopet kaže, kako namenoma in preudarno skuša Kristan zastrupljati slovensko delavstvo. Prav kakor bi bil na Primorskem v laški, na Kranjskem pa v klerikalni službi.

— **Obsojen frančiškan.** Pater Hijacint, frančiškan v Ljubljani, je vsestranski talent in frančiškanski red je nanj lahko ponosen. Mož je silno poraben. Ko so klerikalci svoj čas radi neke delikatne zadeve uprizorili veliko agitacijo, je Pater Hijacint letal od hiše do hiše. Če si ga desetkrat ven vrgel, je prišel vendar nazaj. Uspeh tega agitiranja je bil sicer samo ta, da je bilo mnogo otrok pohujšanih. Patra Hijacinta to seveda ni ženiralo. Morda, ker ve, da se je z moralo sv. Liguorija v spovednicah že veliko tisoč poštenih deklet in žen pokvarilo. Potem je bilo romanje v Rim. Pri

tem romanju je pater Hijacint pokazal, da bi bil izvrsten konduktor. Praktično je podučil železničarje, kje je treba žensko prizdigniti, da se jo hitro in varno spravi v kupe. Opravil je svojo nalogo tako izvrstno, da se marsikatera tercijalka še danes z radostjo spominja, kako pripravno se je naslonila na blagoslovljeno roko patra Hijacinta. Tudi pri letošnjih deželnozborskih volitvah je p. Hijacint posegel vmes. Naročil je namreč mežnarju v Šiški, naj pred cerkvijo prodaja »Ogledalo duhovniške lažljivosti«. Oh, da bi tega ne bil nikdar storil — bodo vzdihovale njegove čestilke, kakšna nesreča je vsled tega zadela njihovega ljubljence. Gosposka je namreč izvedela za to nedovoljeno kolportajo z šišenskega mežnarja, kakor tudi patra Hijacinta naznanila kazenskemu sodišču. Danes je bila obravnava in sta bila tako p. Hijacint kakor mežnar obsojena na primerno globo, seveda je dobil mežnar manjšo kazen kakor pater. Mežnar bo odštel kronce in stvar bo zanj pri kraju. Drugače pa je s patrom. Ta namreč ne sme imeti denarja in ga tudi nima. Ako plača globo, ki mu jo je naložilo sodišče, potem bo dokaz, da ima skrivaj denar, da torej greši zoper svojo obljubo. Sam torej p. Hijacint ne more plačati globe, po postavi je pa kdo drug ne sme zanj plačati. Kdor bi to storil, zapadel bi sam kazenski obsodbi. Kaj preostaja torej p. Hijacintu? Nič drugega, kakor da se pusti za zapreti. Če bo sodišče gledalo, da v smislu zakona ne bo kdo drugi za patra plačal globe, p. Hijacint pa bo imel toliko močnatosti v sebi, da ne bo hotel grešiti zoper svojo obljubo, bo moral prisojeno mu kazen odsediti. To bo toliko laglje storil, ker ga bodo tercijalke za to bogato nagradile.

— **Shodi na Goriškem.** »Soča« pojasnjuje v zanimivem članku, kakih spletke se poslužuje izdajalska stranka dr. Gredolčiča, da prepereči shode narodno-napredne stranke. Najprej je poskušala sredo z nasilnim razganjanjem prepereči nar.-napredne shode, a ko je naletela na odpor, in so bili njeni žegnani voditelji v nevarnosti, da se jim z brkami in z zausnicami prežene to veselje, je opustila to taktiko in izvolila drugo. Zdjaj se klerikalci, kadar je naznanjen kak narodno-napredni shod, zatekajo h glavarstvu, češ, da preti nevarnost, da se bo na shodu prelivala kri in beračijo, da se shod prepove. Vlada jim tudi vedno ugodi in prepoveduje vse javne shode narodno-napredne stranke. Temu se ni čuditi, zlasti odkar je vodja laške stranke dr. Pajer postal protektor goriških slovenskih klerikalcev, in ni dr. Gregorčič že nič drugega, kakor politični »Stifelputzer« laškega kolovodje. Vsled teh spletek je narodno-napredna stranka primorana prirejati samo zaupne shode. Napredne rodoljube na Goriškem pa naj spletkarstvo v laški službi stoječih klerikalcev vzpodbode k še intenzivnejšemu delu, da se pri volitvah v dež. zbor klerikalna stranka podere v prah.

— **K članku „Učiteljstvo“.** »In Dörfen sollen keine Schulen gehalten werden.« Določuje die Olmützer Diöcesan Synode vom Jahre 1413, in Kapitel 7 ihrer Verordnungen. — Toliko na znanje »Slovenec«.

— **Protestni shod zoper konsumna društva** vrši se na Dunaju dne 18. oktobra t. l. Bavil se bode z zloglasno gospodarsko organizacijo, ki poganja zdaj v Avstriji in s podobno klerikalno slano, ki mori in požiga tudi na Kranjskem človeške eksistence. Sklicatelj so trgovska in obrtna društva ter razne zadruge dunajske. O sklepih bomo kratko poročali, ko dojdejo; da bodo o teh primerno obveščeni tudi vsi merodajni zakonodajni faktorji, se umeje samo po sebi.

— **Slovensko gledališče.** Vsled obolevnosti g. rež. Dobrovolnega se sinoči ni mogla vršiti premijera »Mine«, nego se je ponovila gluma »Coralie & Comp«. Vzlic nepriljubljenosti se je igralo dobro, dasi ne tako točno kot pri prejšnjih dveh predstavah. Ker je nekaterim opešal spomin, pomagali so si z ekstempori, ki sodijo pač v kurjevaško, ne pa v fino francosko glumo. Takih nedeljjskih razvad, ko igrajo komici le galeriji in stojišču, pač ob delavnikih ne bo trpeti. Vzlic vsemu pa je dosegla tudi

sinoči gluma najlepši uspeh ter se je zavalovale občinstvo izvrstno. Smeha ni bilo konec in tudi ploskanja je bilo v izobilju. Vse to kaže, da naše občinstvo glum take vrste že dolgo pogreša. Došlo je tudi mnogo tujcev. Gledališče je bilo primerno obiskano.

— **Narodna čitalnica v Ljubljani** priredi v soboto, dne 19. oktobra 1901, svojim članom in po njih vpeljanim gostom v veliki dvorani »Narodnega doma« zabavni večer s sodelovanjem moškega kvarteta gg. V. Črnko, A. Svetek, I. Završan, J. Jak in ljubljanske meščanske godbe. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

— **Poročil se je 14. t. m. g. Ivan Kalan**, učitelj na Ovsiašah pri Podnartu z gđ. Josipino Dežman-Germek pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko. Čestitamo!

— **Obrtne zadruge v Ljubljani.** Trgovska in obrtna zbornica poslala je vsem obrtnim zadrugam zakonski načrt o premembi obrtnega reda, ter vabi zadruge, da ji čim preje sporoče svoje mnenje in morebitne predloge v zakonskem načrtu. Ker je stvar jako važnega pomena, je nujno potrebno, da se sestanejo vsi zadrugi načelniki, odborniki kakor tudi obrtniki vseh zadrug, da se o stvari temeljito pogovorijo, in da potem vsaka zadruga trgovski in obrtni zbornici sporoči svoje mnenje in stavi morebitne predloge. V svrhu tega bode v petek, 18. t. m. ob pol 8. uri zvečer v gostilni »pri Kroni« sestanek zgoraj omenjenih zadrug, ter se pričakuje od strani obrtnikov mnogobrojnega obiska.

— **Šampanjec v konsumnem društvu.** »Gorenjec« poroča: Ni dovolj, da je znani bohinjki kapelan po zatrdilu nekaterih zanesljivih prizadetih oseb napravil v svojem konsumnem društvu v dobi triletnega obdobja že toliko dolga, da bi moral vsak od okoli tristo udov plačati 75 gld., da bi bil ves ta dolg plačan, ampak sedaj je začel naročati za svoje kmete poleg malovrednega vina in šnopsa še neko drugo brozgo, ki ji pravijo šampanjec. Steklenica te brozge neki stane 1 gld., in bohinjki kmetje se ponosno ž njo zalivajo med opravljanjem poljskih del. Privoščimo tem ubogim zaslupljencem to veselje in ta ponos, saj čez par let najbrž ne bodo več imeli niti blagoslovljenega šampanjca niti blagoslovljenega šnopsa!

— **Premovanje govedi.** C. kr. kmetijsko ministrstvo in deželni odbor kranjski sta na predlog kranjske kmetijske družbe dovolila potrebni denar. Danes vršilo se je premovanje govedi v Jeličnem Vrhu pri Idriji: v sredo dne 16. oktobra se vrši premovanje v Mokronogu, v četrtek dne 17. oktobra pa v Kranju. Za lepo živino je določeno dvajset premij po 50, 40, 30 in 20 kron. Ob priliki teh premovanj bo deželni odbor po svojem zastopniku kupoval za plemo sposobne čistokrvne bike princgavske, murbodenske ali muricodolske pasme.

— **Shod v Gornjemgradu.** »Slov. kmetško društvo za gornjegrajski okraj« vabi s tem vse člene, kakor tudi prijatelje društva od blizo in daleč k javnemu društvenemu shodu, ki se bo vršil v nedeljo, dne 20. t. m., ob polu 3. uri popoldne v prostorih gosp. Mikuš v Gornjemgradu, s sledečim dnevnim redom: 1. Govor potovalnega učitelja g. Beleta. 2. Kaj potrebuje kmet? 3. Kam jadramo? (Govorita kmeta.) 4. Razni navsveti. Posvetovalo se bode tudi o ceneni nabavi umetnih gnojil, zato je potrebno, da vsak člen prijavi, koliko in kakšnega umetnega gnojila si želi. Kmetje, pridite polnoštevilno na shod! Odbor.

— **Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo** zboruje 3. dan listopada ob ednajstih dopoldne v Šmarji.

— **Cirkovce na Dravskem polju** so bile prisiljene prevzeti poštni nabiralnik, ki je začel poslovati 1. t. m. ter ima vsakdanjo zvezo s pošto na Pragerskem. Čas odhoda zjutraj ob 6. uri 30 minut. Prihod na Pragersko ob 8. uri. Nazaj iz Pragerskega ob 9. uri 30 minut. Prihod v Cirkovce ob 11. uri dopoldan. Tudi vlada je dovolila v Cirkovce dati orožniško postajo s 4. orožniki, kar je potrebno v prvi vrsti na dravskem polju, zaradi raznih prestopkov. Gospodu Tonetu Goljatu, županu v

Cirkovcah, ki je sprožil to misel, bo marsikdo hvaležen.

— **Pretep v gostilni.** V Mariboru je t. dni klobučarski pomočnik K. Vehonek zabodel naredniku Hajnsiču vilice v glavo in mu povrh izbil še zob.

— **Istrski Lahi** se že pripravljajo za deželnozborske volitve. Te dni je vodstvo istrskega laškega političnega društva imelo v Trstu shod, na katerem je sklenilo ustanoviti poseben volilni odbor. Razmere v Istri so take, da bodeta brčkone ohranili obe stranki svojo desedanjo posest. Volitve se bodo skoro gotovo vršile ali koncem novembra ali začetkom decembra. Razpišejo se že v kratkem.

— **Meščanske godbe** koncert bode o priliki otvoritve novih prostorov v gostilni »Miramar« v petek zvečer. Začetek ob 8. uri.

— **S potnimi listi barantajo izseljenci v Ameriki.** Kdor je srečno prišel v Ameriko, pošlje svoj potni list domov, da ga sorodniki prodajo kakemu fantu, ki je še vojaški dolžnosti podvržen, da jo zamore popihati v Ameriko. Tak potni list stane 10 do 20 kron. Mestna policija je včeraj prijela dva fanta, ki sta se s kupljenima potnima listoma spravila na pot v Ameriko, pa sta prišla le do Ljubljane, kjer ju je policija pogruntala in prijela.

— **Otrok se je izgubil.** Danes dopoldne je ustavljal na Poljanski cesti policijski stražnik majhno deklico, ki je jokala in pripovedovala, da jo je oče v mestu zapustil. Pravila je, da se piše Amalija Habič, in da je doma v Malem Koncu, in da ima teto v Ljubljani, ki je omožena. Deklica je sedaj na policiji.

— **Tatvina v uršulinskem samostanu.** V ponedeljek dopoldne mej 9. in 11. uro utihotal se je neznan tat v stanovanje Alojzija Stroja, kateheta pri Uršulinkah, in je ukradel iz miznice okoli 84 kron denarja. Tatvine sumljiv je neki okoli 30—35 let star človek, srednje velikosti, zagorelega obraza, kateri je imel temno, dobro ohranjeno obleko in črn mehak klobuk.

— **V postelji sta se stepla** danes ponoči branjevčeva sinova Matevž in Ivan Božič, stanujoča v Konjušnih ulicah št. 13. Ivan je prišel okoli 1. ure nasajen domov in je ozmerjal Matevža, češ, da mu pripusti premalo prostora v postelji. Beseda je dala besedo, zausnica zausnico, in končno je pograbil Matevž črevelj in ž njim obdelaval Ivana po glavi tako, da se je zgrudil na tla. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnico. Matevž Božič se je sam zglasil na policiji.

— **Špeh ukradla** je danes dopoldne v Šolskem drevoredu delavčeva žena T. B. iz Zgornjega Kašlja mesarju Ivanu Zajcu.

— **Ciprese je ukradel** neznan tat na Zupančičevem vrtu na Bleiweisovi cesti.

— **Izgubljene reči.** Posestnik I. I. je izgubil na poti od Dolenjske ceste do Starega trga srebrno cilinduro. — Na poti od Mestnega trga skozi mesto do Podrožnika je izgubila neka gospodična srebrno žensko uro s kratko verižico.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe. Telefon št. 99.** Od 4. do 11. oktobra je dela iskalo 20 moških delavcev in 52 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 9 moškim delavcem in 34 ženskim delavkam. Stanovanja 1 najemnik letnega stanovanja 1 najemnik mesečne sobe, 2 oddajatelja letnih stanovanj; 102 delavcem je bilo 58 odprtih služb nakazanih in v 44 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 7 moških delavcih in 38 ženskih delavkah. Od 1. januarja do 10. oktobra je došlo 2331 prošenj za delo in 2164 deloponudeb, 3682 delavcem je bilo 2189 odprtih služb nakazanih in v 1435 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj 1 trgovski pomočnik za mešano blago, 1 sodarski pomočnik, 1 trgovski sluga, 1 mlad hišni sluga, 5 konjskih hlapcev, 2 natakariči, 1 orožniška kuharica, 2 fini kuharici, 5 deklic za vsako delo, 2 deklici k otrokom, 2 kuhinjski deklici, 4 deklice za kmetiška dela. Službe iščejo 1 korespondent, 1 kurilec, 1 gozdar, 1 knjižnovodkinja več trgovskih prodajalk. Za novembarski termin se iščejo razna stanovanja v najem.

— **Šivalni stroj v klobučarski industriji.** Da je šivalni stroj postal danes zares najvažnejši faktor v šivalni industriji, o tem ni dvoma, posebno v vsej oblačilni industriji je skoro neizogibno potreben, kajti ni ga skoro šivalnega dela, katero bi se s šivalnim strojem ne izdelalo lepše in trpežnejše, kakor z roko. Vsled tega so se tudi vsi obrti polastili tega pripomočka; posebno naš klobučarski obrt, ki ima znamenit eksport in je danes na svetovnem glasu, je vsprejel šivalni stroj, in sicer v vseh mogočih načinih. Zaslugo, da se je na tem polju odprla steza, ima brez ugovora Singer Co. šivalnih strojev delniška družba, ki je do zdaj izgotovila nad 700 vrst šivalnih strojev za vse mogoče namene. Samo za klobučarski obrt je imenovana družba nad 40 vrst šivalnih strojev spravila v promet. Singer Co. šivalnih strojev delniška družba je uvedla tudi za svoje šivalne stroje električno gonitev in so se dotične naprave obnesle najsjajnejše. Družba izdeluje motorje od 1/10 do 20 konjskih močij, izmed katerih so posebno prvi splošno priljubljeni, ker so za posamične stroje jako praktični in primeroma nizka cena dopušča tudi malemu obrtniku, oziroma domačemu industrialcu, da si nabavi tak motor, da more konkurenci vsekdar stopiti nasproti. Stroški za tok teh motorjev znašajo za jeden delavni dan 14 vinarjev, znesek, ki ni v nikaki razmeri z delom. Kar je bilo tu rečeno o 1/10 konjske sile močnih motorjih, velja samoumevno v še višji meri o večjih motorjih, ki so za velika podjetja danes skoro neizogibno potrebni.

— **Aleksander in Natalija.** Bivši srbski vojni minister Franasović, posetil je nedavno Natalijo, ki mu je ob tej priliki darovala 24.000 frankov za društvo rudečega križa. Ko pa je to izvedel kralj Aleksander, zabranil je društvu sprejeti ta dar.

— **Napadel brata.** V Belemgradu je vzbudil veliko senzacijo napad, kategera je pred kratkim izvršil Jovan Antonijević na svojega brata, obče spoštovanega juvelirja Maksa Antonijevića. Pred nekoliko dnevi prišel je Maks Antonijević iz gostilnice, v katero navadno zahaja, ter je stopil v svojo hišo v najživahnejšem delu mesta. Ko je stopil v nerazsvetljeni hodnik te svoje hiše, napadel ga je nenadoma njegov brat in udaril ga z nekim orožjem tako po čelu, da je nesrečnik komaj še mogel zavpiti: »Kaj, ti brat hočeš me ubiti?« predno se je zgrudil brez zavesti in ves krvav na zemljo. Te zadnje besede nesrečnikove slišali so sluge, kateri so prileteli težko ranjenemu na pomoč. Tudi ljudje sprehajajoči se po glavnih ulicah, kateri so slišali vpitje, prišli so v hodnik, v katerem se je izvršilo to krvavo delo. Ali mimo vseh teh ljudi izmaknil je zločinec na ulico in se začel predrzno in slobodno sprehajati, kakor da se ni prav nič zgodilo. Vendar ga je policija kmalu zgrabila in odpeljala v preiskovalno ječo. Juvelir Antonijević je znatno poškodovan, njegovo življenje je še v nevarnosti in zločinec pričakuje svojo zasluženno kazen.

— **Dve ljubavni drami.** Na Dunaju so našli t. dni v nekem hotelu 18letnega Ignacija Kalsnerja in 21letno Rozo Prosch, oba mrtva na postelji. Seznanila sta se približno pred pol letom v neki tiskarni, kjer sta bila nastavljena ter se zaljubila drug v drugega. Od tega časa je bil Kalsner kakor izpremenjen; prihajal je pozno domov, podpiral ni več matere, katero je že pred letom ostavil soprog, in je bil vedno žalosten. Pred par dnevi pa se je sešel s svojo ljubico v hotelu, kjer sta se ustrelila tako, da se je njiju kri zjediničila v eno lužo. — V terek zvečer pa se je ustrelila služkinja Marija Busch, tudi na Dunaju. Obiskala je svoje stariše, in ko je bila za trenotek sama, je vzela očetov revolver ter si končala življenje. Vzrok samomoru je bila nezvestoba ljubimca.

— **Slepar — hipnotizer.** Začetkom t. m. je prišel neki 35letni mož k vdovi Neži Bognar v Oslippu pri Sopronu, ko je haš preštevala svoj denar, kakih 300 kron. Zahteval je najprej čašo mleka, potem pa je nagloma zgrabil kmetico za roko ter je njej ostro pihal v oči, dokler ni zaspala. Pograbil ji denar je odhitel. Izprva ni hotela opeharjena žena ničesar

ovaditi ter je šele 12. t. m. na nagovarjanje drugih naznanila ono »pihanje v oči« redarstvu. Umetnika hipnotizerja išče zdaj orožništvo.

* Poziv k umoritvi ruskega carja. Pretekli četrtek je stal pred sodiščem v Parizu zgodovinar in pesnik Tailhade, lastnik anarhističnega časnika »Libertaire« radi članka, v katerem je čitalo državno pravdnitvo mej vrstami poziv k umoritvi ruskega carja. Mej pričami je bil tudi Emil Zola. Dejal je, da je članek res poln burnih izrazov, toda ljudstvo ga itak ni razumelo, ker piše Tailhade le za literarno izomikane kroge. Sodni dvor je obsodil zatoženca na eno leto ječe in 1000 frankov globe, odgovornega urednika Grandidierja pa na šest mesecev zapora in 500 frankov globe. Ko je avditorij čul obsodbo, je vpil: »Živel Tailhade! Smrt tigrom! Živel anarhizem!«

* Iz življenja emirja Abdurrahmana. Emir afganistanski je bil baje jako krut despot, ki si je izmišljal za svoje podložnike najstrašnejše kazni. Njegovi zdravniki pravijo, da je bil čudna kombinacija človeka, hudiča in tigra. Vreči koga v vrelo olje, ni bilo pri njem nič nenavadnega. V najhujši zimi je dal privezati ljudi, ki so se mu zamerili, ob stebre, politi jih z vodo ter jih je pustil zmrzniti. Take muke so trajale pri najmočnejšem možu dva dni, predno je umrl. Ako je dal koga obesiti, je bila to še jako milostna obsodba. Sicer pa je bil Abdurrahman zelo muhast; včasih je bil tudi jako dober in popustljiv.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 16. oktobra. V poslanski zbornici je bilo danes že jako živahno. Vodstva posameznih večjih strank so imela že dolga posvetovanja, poglavito glede volitve prvega podpredsednika. Načelniki nemških klubov so danes na vse moč očne pritiskali na Pradeja, naj umakne svojo demisijo. Zlasti so mu predočevali, da bi prišel skoro gotovo dr. Žáček na njegovo mesto, če se ne uda, a Prade ni odnehal in je dal že danes odstraniti vse svoje stvari iz pisarne I. podpredsednika. Seje parlamentarne komisije češkega kluba se je udeležil tudi minister dr. Rezek. Tudi poljski klub je imel že danes sejo. Za mesto II. podpredsednika, ako bi Žáček stopil na Pradejevo mesto, se potegujeta poslanca Romanowicz in Roszkowsky, a klub še ne ve, za katerega bi se odločil in kako bi sploh postopal.

Dunaj 16. oktobra. Skoro gotovo se bo vlada že v jutrišnji seji s posebnim predlogom pozvala, naj pojasni svoje stališče glede nemškega carinskega tarifa.

Budimpešta 16. oktobra. Tudi opozicija je zadovoljna, da se izvoli grof Apponyi predsednikom poslanske zbornice. Bržčas bo Apponyi izvoljen soglasno.

Berolin 16. oktobra. Poročila iz Petrograda naznanjajo, da so se v raznih krajih v saratovski guberniji primerili krvavi izgredi, in da je mej civilisti in vojaštvom prišlo kar do bitk. Minister notranjih del je odpotoval k carju, da mu osebno potoča o teh bojih.

Madrid 16. oktobra. Vlada je vsled velikih in krvavih izgredov razglasila v Sevili obsedno stanje. Ker se-

vilska posadka ne more sama vzdrževati reda, poslalo se je vojaštvo iz družih krajev tja. Ogromna večina delavcev štrajka. Neka procesija je bila razgnana. Izgredniki so naskočili jezuitski samostan, a vojaštvo jih je pregnalo. Pri nekem drugem samostanu so izgredniki užgali vrata. Duhovniki si ne upajo na cesto. Izgredi imajo očitno republikanski značaj.

Bruselj 16. oktobra. Poročila iz ruskega vira javljajo, da se nahaja Botha v veliki nevarnosti, da ga Angleži vjamejo. Tukajšnji burski krogi so zelo vznemirjeni, upajo pa še vedno, da Botha uteče.

London 16. oktobra. Kitchener javlja, da se operacije njegove armade vsled deževja ne morejo uspešno izvrševati. General Hamilton je pri Ngumbi zapleten v boj z Buri, Methuen v Marice-u, Elliot pa v Draken-gorovju. French javlja iz Kapskega ozemlja, da se je več burskih oddelkov razšlo.

Narodno gospodarstvo.

— Razstava grozdja. Kako za more vinogradstvo napredovati, se more najbolje videti v Smederevu na Srbskem, kjer vinogradniki neutrujeno delajo, da bi uničene vinograde zopet povzdignili na tisto stopinjo, na kateri so stali pred nekoliko leti, predno se je pojavila trtna uš. Najbolje znamenje, da se je vinogradnikom to tudi posrečilo, je fakt, da so v Smederevu v stanu svoje grozdje razstaviti in pokazati svetu svoje gospodarsko bogastvo, katero so dosegli samo s pridnostjo in dobro voljo. Cilj letošnje razstave grozdja v Smederevu je, da se pokaže obiskovalcem jasneje, kako se vinogradi v tem delu Srbije obdelavajo. Smederevo je namreč najprimernejši kraj za dobre in raznovrstne vinske trte. Na tej razstavi, katere se je 23. septembra s. k. slovesno otvorila, izložilo se je 30 raznih vrst grozdja. Ali mora se opomniti, da te različne vrste niso prinesene iz drugih krajev, nego so vse smederevski produkti. Največi grozd na tej razstavi je težak 1 kilo in 250 gr.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospica Cilka Budinek, v Kranjski gori 10 K 28 vin., nabrala v narodno-napredni družbi v Kranjski gori. — G. G. Pikel v Postojni 8 K 60 vin., nabrano ob otvoritvi »hotela Ribnik« tam. — Gospica Tonica Majzeljeva v Belicerkvi 14 K, darovala notranjska rodoljuba 4 K prostovoljno, za 10 K pa jeden obsojen v kazen. — Gospica Franjica Majzeljeva v Belicerkvi 40 K, dobila za »licitaciji« prodano kravato od nekega notranjskega rodoljuba. — Andrejček od samega veselja, ker je Toneta in Janeza plesat spravil, 5 K. — Skupaj 77 K 88 vin. — Živeli vsi, ki se spominjajo naše družbe.

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehalo ljudem pripraviti je porabo pristnega »Moll-ovega Seidlitz-praška«, ki je preskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec kreplivo ter pospešilo na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 (2-14)

Meteorološko poročilo.

Okt.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mobilna v 34 urah
15	9. zvečer	735.3	11.4 sl.	sl. jzhod	oblačno	00 mm.
16	7. zjutraj	733.2	9.2 brezvetr.	megla	oblačno	00 mm.
	2. popol.	731.0	12.4 sl. zshod	oblačno		

Srednja večerajšnja temperatura 11.7°, normala: 10.6°.

Dunajska borza

dne 16. oktobra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.55
Skupni državni dolg v srebru	98.45
Avstrijska zlata renta	118.85
Avstrijska krona renta 4%	95.60
Ogrska zlata renta 4%	118.75
Ogrska krona renta 4%	92.85
Avstro-ogrski bančne delnice	1830 —
Kreditne delnice	823.25
London vista	239 —
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117.25
80 mark	23.45
80 frankov	19.01
Italijanski bankovci	92.85
C. kr. cekini	11.31

Potrtega srca naznanjamo vsem sodnikom, prijateljem in znancem tužno vest o smrti naše preljubljene tete, oziroma sestre, gospodične

Fani Graul

zasebnice

katera je danes popoldne ob 3. uri po dolgi bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, v 83. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala. Pogreb bo v četrtek, dne 17. oktobra t. l., popoldne ob 4. uri iz mrtvašnice sv. Krištofa.

Svete maše zadušnice brale se bodo za ranjko v raznih cerkvah.

Drago ranjko priporočamo v blag spomin in militev.

V Ljubljani, dne 15. oktobra 1901.

(2267) Rodbina Maier-Graul

Mesto posebnega obvestila.

Zahvala.

Za nebrojne dokaze iskrenega sočutja ob boleznih in za nas tako bolestni smrti našega preljubljenega adoptivnega očeta, brata, strica in tasta, gospoda

Ivana Globotschnigg

tovarnarja in veleposestnika

izrekamo s tem vsem p. n. društvom, prijateljem in znancem svojo najprisrčnejšo zahvalo.

Železniki, dne 15. oktobra 1901.

(2268) Žalujoči ostali.

Deček

z dobro šolsko naobrazbo se sprejme pod ugodnimi pogoji takoj kot učenc v trgovino.

Ponudbe na upravništvu »Slov. Naroda« pod šifro **A. B. 100.** (2266)

Priznana naravna

istrska vina

pošiljata po nizki ceni (2010-10)

Rebec & Zalaznik, Pulj.

Za peke.

Podpisani uljudno naznanja, da izdeluje

loparje in veselce za peke

iz najboljšega blaga pravilno narejene. **Veselce** 4 metre dolgo in 5 col široko velja 2 kroni 20 vin., po povzetju 2 kroni 40 vin. **Lopar** 20 col širok in 31 col dolg s škarjami vred 2 kroni 60 vin. Naročila sprejema

Anton Lavrič, posestnik

Škrilje št. 16, pošta Studenec-Ig pri Ljubljani. (2258)

Ges. kr. avstrijsko državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, (direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osobni vl. k v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I in II. razreda) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Solnograda, Lince, Steyra, Ausseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Prage, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osobni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10. uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1993)

Stanovanje

z dvema ali tremi sobama, kuhinjo itd. v Ljubljani ali v Šiški se išče. (2269-1)

Ponudbe na upravništvu tega lista.

Mlad

trgovski pomočnik

izvežban v trgovini z mešanim blagom, želi premeniti službo. (2246-2)

Naslov pove upravništvu »Slov. Nar.«

Jos. Leuz

trgovina z deželnimi pridelki na debelo.

Reseljeva cesta št. 1.

Kupujem po najvišjih cenah

suhe jedilne gobe, sejalni želod, posušen želod, divji koštanj, dobro seno za konje, češmin in sveže smrekove storže. (2270-1)

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.

LETNIK XXI. (1901).

Izhaja po 4½ pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h. 48

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4. Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnezev na drobno in na debelo.

Velika izbirlka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

— Zaloga —

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove podo, karbolinaja itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom »Eapidol«.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v njegino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana realno in fino po najnižjih cenah.

Prej J. Zor Alojzij Erjavec Prej J. Zor

črnljarski mojster v Ljubljani, Črnljarske ulice 3.

Po večletni skušnjaji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogote vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in rujavu obvalo, ter razne potrebščine za to obrt. 42

Mere so skrajnjeje. — Vnanji naročilec naj se pridno vzorec.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsako život in v vsaki faconi priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno.

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar

na Glincah št. 92

filijalka: Šelenburgove ulice št. 1

priporočava svojo veliko zalogo strgarskih del lastnega izdelka.

Sprejema vsakovrstna naročila ter jih izvršuje hitro, ceno in kulantno. Istotako izvršuje vsakovrstna popravila v jantjarju, morski peni, kosti, rogu, lesu itd. 42

Pekarija in slaščičarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pekarsko pečivo, vseh vrst kruh na vago, prepečenec (Vanille-Zwiebak), kakor tudi

Pržen kruh

hlebčki po 10, 15 in 25 kr.

V slaščičarnici postrezam z najfinjšim nasladnim pečivom in s finimi pristnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine Indijanske krote in napolnjene zavlitke. 42

Pod Trančo št. 2.

41 Veliko zalogo

Klobukov

priporoča
J. Soklič.

Pod Trančo št. 2.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovni naj se vzorec vposlati. 41

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene niske.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kollzejske ulice št. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne **sode**

po najnižjih cenah. 41

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Dragotin Košak

* zlatar *

41 Ljubljana, Prešernove ulice št. 5, Velika zaloga

razne zlatnine in prstanov.

Popravila in vsa v mojo stroko spadajoča dela se ceno in točno izvrše.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

41 Prva in najstarejša zaloga **šivalnih strojev.**

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Ign. Fasching-a vdove

41 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo **štedilnih ognjišč**

najprilprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Mlajši (2242-2)

trgovski pomočnik

dobro izvežban v manufakturni stroki, slovenskega in nemškega jezika zmožen, se sprejme proti takojšnjemu nastopu pri **Frideriku Hodschar-ju** v Kranju.

Specijalna trgovina za kavo

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte priporoča

kavo Santos dobrega ukusa po gl. 1.— kilo
 „ Neilgherry aromatično-krepkega okusa „ 1'40 „
 „ Piraldy najfinjšega okusa „ 1'60 „
 Poštne poslatve po 5 kil franko.

Vsakovrstno **špeciarijsko blago** v najboljši kakovosti. (12-199)

Glavna zaloga J. Klauer-jevega „Triglava“.

Radi opustitve trgovine prodaja jako dobre

vinske sode

od 3—5 hl **Alojziji Olifčič, Staritrg** na Notranjskem. (2208-2)

Cognac

ANGEL VERDEAU & Co.

Cognac. (2034-5)

Mila, obležana znamka * * * v 1/2, 1/3 in 1/4 original-buteljkah, najbolj priporočljiva, nudi jo **deželna lekarna pri Mariji Pomagaj Milan Leustek v Ljubljani.**

Trgovina z železino „Merkur“ v Celji (2244-3)

išče spretnega **korespondenta**

z dovršenim znanjem slovenskega in nemškega jezika. Prosilci s strokovnim znanjem in večji hrvaščine imajo prednost. Želi se takojšen ali vsaj skorajšen vstop.

Proti malokrvnosti

Železnato vino

lekarnarja **G. Piccoli v Ljubljani** dvor. založnika Njeg. Svetosti papeže

ima v sebi **90krat več železa**

kakor druga po reklamli nezasluzno sloveča **china-železnata vina**, katera čisto nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino. III. (1308-46)

Vsled tega največje jamstvo za **izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni oslabilih osebah**, kakor tudi se posebno pri **bledih, slabotnih in bolečavih otrocih**. Dobiva se v steklenicah po pol litra. Vnanja naročila proti povzetju.

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Ze sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrtja njeno deblo, je od pamtiveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznatne luskinde od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gl. 1'50. (112-19)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOL-MILO

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr. Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

!!Redka prilika!!

300 komadov za gl. 1'65.

1 elegantna ura s triletnim jamstvom in z lepo verižico, 1 čudovito lep nastavek za smodke z jantarjem, 1 krasna kravatna igla s simli-briljantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospode ali dame, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manštetnih, zavratniških in naprsnih gumbov, 1 krasen žepni tintnik, obstoječ iz 3 komadov, 1 krasen zavratni koljé iz orientalskih biserov, 1 jako elegantna pariška broša za dame, najnovejše fačone, 1 krasno toaletno zrcalo z etuijem in finim česalom, 20 predmetov za pisalno potrebo in še nad 250 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni. (2271)

Vsako sleparstvo je popolnoma izključeno, ker se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj. Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema reziloma kot darilo. Razpošilja po č. kr. poštnem povzetju ali ako se pošlje denar naprej založna trgovina:

Ernst Buchbinder, Krakovo.

Poštno predalo št. K/L.

Prosim številko poštnega predala vselej dostaviti.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Priznana najboljša sredstva proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga: **L. Schwenk-ova lekarna Dunaj-Meidling.**

Zahtevajte **Luser-jev obliž** za turiste po 60 kr. Dobiva se v vseh lekarnah. V Ljubljani: M. Mardetschlager, J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju: K. Savnik. (627-27)

Velika zaloga pohištva

temnega in poliranega v različnih slogih, dobro sušenega lesa po prav nizkih cenah

priporoča (1922-10)

Fran Burger

tovarna pohištva v Spodnji Šiški.

Nagrobni spomeniki

iz vsakovrstnega marmorja v največji izberi in po najnižjih cenah pri (2191-3)

Ignaciju Čamernik-u

kamnoseku, Komenskega ulice, zraven Hafnerjeve pivarne.

Izjava.

Tvrška **Janez Jax in sin** v Ljubljani dala je v različnih časopisih natisniti zoper mojo osebo neko „Svarilo“. Zoper besedo „Svarilo“ moram odtučno protestirati, ker bi si p. n. občinstvo lahko mislilo, da sem jaz tvrdki **Janez Jax in sin** kaj poveril, kar je popolnoma **izključeno**, kajti jaz imam od iste tvrdke v rokah jako **pohvalno izpričevalo** z dne 25. septembra 1901.

Delal sem za tvrdko **Janez Jax in sin** od leta 1888 in sem se prepričal, da ta tvrdka **ne dela nikakih strojev**, temveč samo **stojala za stroje**. Stroje same pa si naroča iz **nemškega rajha** od tvrdke **Clemens Müller** ter iz različnih **madjar-skih tovaren**. Odstopil sem od tvrdke **Clemens Müller** in sin in pristopil k **pošteni domači tvrdki Janez Sartori v Radovljici** ter se priporočam slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih **šivalnih strojev, kmetijskih strojev, štedilnih ognjišč, železja za stavbe in vseh ključavničarskih potrebščin**.

Vsa naročila bode domača tvrdka **Janez Sartori v Radovljici** točno in dobro izvršila.

S spoštovanjem

(2254-1) **Hugon Böhn.**

Razpis službe.

Pri mestnem uradu v Idriji odda se z dnem **1. novembra 1901** začasna služba

občinskega tajnika

z letno plačo 1200 kron ter 4 petletnicami po 200 kron in prostim stanovanjem, oziroma odškodnino za stanovanje. Prosilci morajo biti popolnoma zmožni slovenskega in nemškega jezika ter večji v knjigovodstvu. Prošnje poslati je **do 25. oktobra 1901** na mestno županstvo v Idriji.

(2245-2) **Dragotin Lapajne,** župan.

Antonio Ferlan pok. Giorgia

Rovinj (Istrija). (2215-2)

Zaloga vin lastnega pridelka, terana, belega vina, belega moškata, svetlo rudečih in rudečih vin. Pošiljajo se na zahtevanje vzorci in ceniki.

Založena 1847. Založena 1847.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

v Ljubljani 42

Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

GRIČAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernove ulice 9

naznanjava najljubljene svojim p. n. odjemalcem, da imava za prihodnjo zimsko sezono v konfekciji za dame najnovejše modele v veliki izbi v zalogi in prosiva, da naju v prav mnogem številu počasté, zagotavlja najcenejo in najsolidnejo postrežbo. Ilustrovani ceniki na zahtevo zastoj in poštnine prosto.

Lepe robe
iz platna, batista in bombaža
kakih 100 vrstov, prodajam, kolikor je v zalogi
pod tovarniško ceno.
J. S. Benedikt
Ljubljana
Stari trg.

Proda se ali v najem dá **hiša**

v kateri se nahaja že več desetletij stara trgovina z mešanim blagom in žganjem ter žganjetoč. — Proda se ob jednem vsa zaloga blaga, vsa trgovska oprava in sodi. (2213-2)

Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Srajce
ovratnike
manšete, hlače
in nogavice
le najboljše izdelke in tudi po meri
priporoča
J. S. Benedikt
Ljubljana
Stari trg.

Vinko Vanič, vinogradar in uprava grajščin Hijacintjevo in Pretkovec
v Krapini (na Hrvatskem)

naznanjajo, da so pričeli trgati grozdje 7. oktobra 1901 in da bodejo svoje kupce, kakor vsako leto, mogli poslužiti z

dobrim naravnim vinom.

Naslov: **Vinko Vanič, vinogradar v Krapini.**
Uprava lastništva Hijacintjevo in Pretkovec v Krapini na Hrvatskem. (2237-2)

Tricot
spednje perilo
čisto ali polvolnene katkovomi
za gospode in dame
jako nizkih tovarniških cenah
priporoča po
J. S. Benedikt
Ljubljana
Stari trg.

Slovenskega stenografa
sprejme takoj
notar Hudovernik v Kostanjevici.
Plača po dogovoru. (2251-2)

Velika zaloga (101-68)
Styria-, franco-
skih Peugeot-
Austria-koles.
pristnih Jos. Reithoffer sinov
Pneumatik
katere nudim po isti ceni, kakor tovarna.
Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, verižice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).
Najboljši šivalni stroji.
Najnižje cene in jamstvo!
Z vsem spoštovanjem
Fr. Čuden,
urar in trgovec, na Mestnem trgu št. 25, nasproti rotovža.
Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

Mehanična delavnica: Ribji trg, blizu prodajalnice.
Popravila sprejemajo se v prodajalnici in v delavnici.

Nagrobne vence
v velikanski izbiri, najnovejše vrste plačanja, od najcenejše do najfinije izrisitve, med njimi prekrasne vence prodaja
J. S. Benedikt Ljubljana,
Stari trg.

Pri strokovnjaku se kupuje najceneje.
Kdor potrebuje elektr. razsvetljavne predmete in razsvetljavne predmete za plin
naj si iste omisli samo pri podpisnem.
Lastna fabrikacija
ali izdelki svetovnoznane trdnice bratov Brümer na Dunaji, od katere so vedno v zalogi vsi razsvetljavni predmeti, kakor tudi material za električno razsvetljavo.
Pri večjem nakupu se podaljšanja, skrajšanja in manjša popravila izvršujejo brezplačno.
Stari lesencel (Iustri) se po ceni prenarejajo za električno razsvetljavo. (2132-6)

Leopold Tratnik, pasar
Sv. Petra cesta št. 27.

Točna in reelna postrežba.

Tesarski pomočniki
(cimpermani)
se sprejmejo proti dobremu plačilu pri
Josipu Lehner-ju
tesarskem mojstru v Ljubljani. (2218-5)

Najlepše likano perilo
se doseže, ako se vporablja svetovno znani američanski
briljantni skrob na lesk
Fritz Schulz jun., Act.-Ges., Lipsko in Heb (Eger)
lahko in gotovo z vsakim likalnim železom.
Le pristen z varstveno znamko „Globus“. I 1 (2065-2)
V zavojih à 24 vin. se dobiva v vseh iz lepakov razvidnih trgovinah.

F. Cassermann
krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme
In poverjeni zalagatelj ces. kr. unlf. blagajne drž. železnice uradnikov
Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4
se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblik in nepremičljivih havelokov po najnovejši fazoni in najpovoljnejših cenah. Anglesko, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.
Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje talarjev in baretov. 42

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
urar
v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst
žepnih ur
zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salonskih ur, vse samo dobre do najfinije kvalitete po nizkih cenah.
Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 42
Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod
J. P. GOLDSTEIN
Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo veliko zalogo
vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.
Zaloga fotografskih aparatov.
Vsa v to stroko spadajoča popravila in vnanja naročila točno in ceno. 42

Sukne njih ostankov vedno veiko v zaogi.
Za jesensko in zimsko sezono
se priporoča trgovina s suknem, platnenim in manufakturnim blagom x x x
Hugo Ihl
x x x v Ljubljani x x x
v Špitaljskih ulicah št. 4.
Vzorci na zahtevanje poštnine prosto. 42